

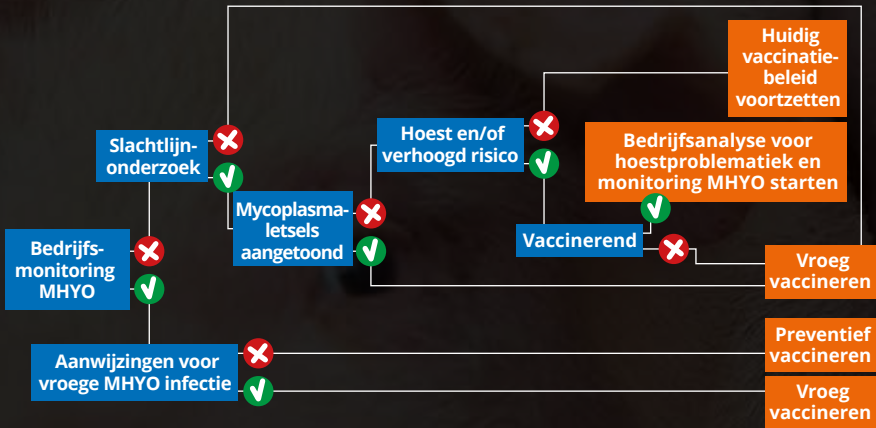
Vaccinkeuze en -moment afstemmen op ziekteverloop bedrijf

Vaccineren op maat

Welke ziektekiemen voorkomen en op welk moment ze opspelen, verschilt per varkensbedrijf. Het vaccinatieschema moet hierbij passen, zodat de varkens tijdig specifieke immuniteit krijgen. Vaccinatie is maatwerk.

Niet ieder bedrijf heeft dezelfde ziekte-dynamiek. Zo kan er verschil zijn tussen bedrijven die zelf opfokzeugen opfokken en bedrijven die ze aankopen. Op gesloten bedrijven met vleesvarkens op dezelfde locatie kunnen andere ziekten een rol spelen dan op een zeugenbedrijf of op een bedrijf waar geen gespeende biggen aanwezig zijn. En bedrijven die de biggen bij opleg mengen, hebben vaak op een ander moment problemen dan bedrijven die de tomen bij elkaar kunnen houden. Via pigscan.nl zijn die verschillen in beeld te brengen. Om te weten hoe de ziektedynamiek op een bedrijf er uit ziet, is maatwerk in de diagnose nodig. De dierenarts bepaalt welke onderzoeken (bloed-, mest-, speekselmonsters of neusswabs) nodig zijn en op welke leeftijd. Deze diagnose laat zien welke ziekten op welk moment een rol spelen en is de basis van het vaccinatieschema.

Vaccineren op maat tegen MHYO

Bij de geboorte hebben biggen al een goed werkend immuunsysteem om ziekten te bestrijden. Wel ontbreekt het aan specifieke immuniteit tegen ziekteverwekkers. Die krijgen ze eerst via de biest en daarna moeten ze die zelf opbouwen, soms met hulp van vaccinaties. Vaccineren moet wel tijdig gebeuren: het duurt een week of drie voordat de specifieke immuniteit is opgebouwd.

Vroeg vaccineren
Bestaat er al risico op problemen rond het spenen, dan is vaccineren in de eerste levensweek verstandig (zie de Beslisboom Mycoplasma). Anders komt de specifieke beschermende werking van het vaccin te laat. Vroeg vaccineren kan niet met ieder vaccin en ook niet tegen iedere ziekte. Voor Mycoplasma en PRRS zijn er vaccins die al in de eerste levensweek kunnen worden ingezet. Daardoor is er de zekerheid dat de biggen al rond spenen een goede immuniteit hebben opgebouwd. Dat voorkomt een immuniteitsgat tussen de immuniteit die ze via de biest hebben gekregen en de specifieke immuniteit die de biggen zelf opbouwen.

Anke Verhaegen
Varkensarts
Zoetis

“Kies vaccin en vaccinatie-tijdstip bedrijfsspecifiek, dan help je de gezondheid van de varkens vooruit”

“Vaccineren is nodig tegen ziekten die op jouw bedrijf of op het bedrijf van jouw afnemers een probleem vormen. Via een goede diagnose maak je inzichtelijk om welke ziekten het gaat en wanneer die een probleem vormen. Het betekent dat er geen ‘one size fits all’ vaccinatie-schema is; het schema is voor ieder bedrijf anders. Op de meeste bedrijven is vaccinatie tegen circo nodig. Dat gebeurt op drie weken leeftijd en voor het gemak worden dan tegelijk andere vaccinaties gegeven. Heb je echter Mycoplasma- of PRRS-problemen bij de gespeende biggen, dan ben je te laat met vaccineren op drie weken leeftijd. Zoetis heeft daarom vaccins beschikbaar waarmee je al in de eerste levensweek kunt vaccineren. Dan weet je zeker dat de biggen bij spenen een goede specifieke bescherming hebben tegen deze ziekteverwekkers en rond dit stress-moment goed zijn beschermd.”

Karien Koenders
Varkensdierenarts
Topigs Norsvin

“Noodzakelijke vaccinaties goed inplannen op juiste moment en met juiste vaccin”

“Het is nodig opfokzeugen goed te beschermen tegen bijvoorbeeld APP, Mycoplasma en PRRS. Dat is niet alleen van belang voor de opfokzeugen zelf, maar vooral ook voor de klant. Conventionele opfokzeugen van Topigs Norsvin krijgen daarom verplicht meerdere vaccinaties tegen de belangrijkste ziekten in de Nederlandse varkenshouderij. De specifieke inzet van de vaccinaties wordt per bedrijf afgestemd op de dynamiek van de infectiedruk. Door een goede monitoring is van ieder bedrijf bekend hoe die dynamiek verloopt. Daar stem je het tijdstip van vaccinatie en de keuze van het vaccin in goed overleg tussen fokker en bedrijfsdierenarts op af. Daarnaast is het nodig de vaccinaties ook af te stemmen op de gezondheidssituatie bij de vermeerderaar en te zorgen dat het vaccinatieschema ook daar goed wordt opgevolgd.”

Tim van Sprang
Varkensdierenarts
Slingeland dierenartsen

“Per aandoening en per bedrijf uitzoeken wat beste vaccinatiemoment is”

“Op veel zeugenbedrijven is het al jaren gebruikelijk op een vast moment alle vaccinaties tegelijk uit te voeren. Maar dat is niet meer van deze tijd. Je moet specifiek per ziekteverwekker uitzoeken wat het beste vaccinatiemoment is. Vaccineren tegen circo kun je beter niet te vroeg doen. Een hoge maternale immuniteit kan bij circo de effectiviteit van het vaccin negatief beïnvloeden. Bij Mycoplasma speelt dit niet en zijn er zelfs studies die een positieve invloed van maternale immuniteit op de werking van vaccinaties aantonen. Met PRRS is het een ander verhaal. Krijgen de biggen in het kraamhok of kort na het spenen al PRRS - wat overigens zeker niet gewenst is - dan moet je wél vroeg vaccineren. Hebben de gespeende biggen geen last van PRRS, dan vaccineer je alleen als de afnemer het wil. Dan kun je ook kiezen voor later vaccineren.”